
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

1. Taalnieuws

- Uit onderzoek van de OESO en de Unesco blijkt dat meisjes in vrijwel de hele wereld beter zijn in lezen dan jongens.
Bron: Van Dale Taalweb, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=1651>.
- De Ierse tongval die Sean Connery zich aanmat voor de film 'The Untouchables' is de slechtste vertolking van een accent die ooit in een film te horen is geweest.
Bron: The Guardian, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=1652>.
- De Chinese overheid vindt dat ouders te originele namen voor hun kinderen kiezen, en wil de keuze officieel beperken.
Bron: Eastday, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=1653>.

2. Taaltip: 'jongetje' of 'jongetje'

Het verkleinwoord van 'jongen' is 'jongetje', zonder n voor de verkleiningsuitgang.

De vorm 'jongetje' lijkt onlogisch, want normaal gesproken verandert de grondvorm van woorden die op 'en' eindigen niet als er een verkleinwoord van wordt gemaakt: 'wezentje', 'molentje', 'etentje', etc. 'Jongetje' is hierop een duidelijke uitzondering. Dat komt doordat de oorspronkelijke vorm van 'jongen' zonder n werd geschreven: 'jonge' - dit is de zelfstandig gebruikte vorm van het bijvoeglijk naamwoord 'jong'. Vroeger sprak men dus van 'de jonge' en niet van 'de jongen' (vergelijkbaar met het Duitse 'Junge'). De vorm 'jongen' (met n) is van oorsprong een verbogen vorm van 'jonge'. De verkleinvorm 'jongetje' is afgeleid van de vorm 'jonge' en niet van 'jongen'. Vandaar dat we deze vorm zonder n schrijven.

De verkleinvorm van het zelfstandig naamwoord 'jong' ('pasgeboren dier') is ook onregelmatig. Het is niet 'jongetje', zoals je naar analogie van bijvoorbeeld 'tong' - 'tongetje' zou verwachten, maar 'jonkie'.

3. Extra: stijtoets

De Amsterdamse hoogleraar tekstwetenschap Teun A. van Dijk beweerde tien jaar geleden door stijlvergelijking wetenschappelijk te kunnen bewijzen dat de dichter Gerrit Komrij de auteur was van een anti-islamitisch pamflet. Van Dijk kreeg weinig aanhang, en nu blijft hij over de zaak bezig. In september komt er een boek over de affaire; tot die tijd kunt u op Van Dijks website zelf proberen Komrij en de auteur van het pamflet stilistisch uit elkaar te halen. Wat de uitkomsten van een dergelijke test precies bewijzen - het is maar de vraag of het zo makkelijk is om citaten van willekeurig welke twee auteurs over hetzelfde onderwerp uit elkaar te houden - vertelt de hoogleraar er niet bij.

Bron: website Teun A. van Dijk, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=1654>.

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv.

Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd.

Archief/aanmelden/afmelden: <http://www.taalpost.nl>.
